

Стахник Діана Віталіївна
студентка заочної форми навчання
групи 1-КМ-4 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:
Чижов Денис Анатолійович
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри конституційного права та
прав людини Національної академії
внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ УКРАЇНИ НА ЧЛЕНСТВО В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Вступ України до Європейського Союзу може мати велике значення для громадян країни, включаючи можливості щодо свободи переміщення, роботи, навчання та інших сфер, вплив на економіку України, включаючи доступ до великого ринку, фінансову підтримку та сприяння розвитку бізнесу. Враховуючи всі ці фактори, дослідження теми реалізації курсу України на членство в Європейському Союзі є доречним і актуальним, оскільки воно може розкрити ключові аспекти та проблеми, пов'язані зі стратегією України щодо вступу до ЄС, а також надати практичні рекомендації для подальших дій.

Дотримання європейських принципів соціально-економічного розвитку є стратегічною метою України, яка незважаючи на найсуворіше випробування війною за свою незалежність, свободу та національну ідентичність, продовжує проводити необхідні реформи для вступу в ЄС. 2023 році триває робота щодо імплементації ключових європейських принципів в соціально-економічне життя України як кандидата до вступу в ЄС, оголошення про якого відбулося у червні 2022 року. До того ж ЄС підтримує Україну, надаючи допомогу українському суспільству, економіці, збройним силам. А майбутнє відновлення України є ключовою темою порядку денного численних заходів найвищого рівня: саміту країн «Великої сімки», саміті Ради Європи, Світовому

економічному форумі в Давосі та багатьох інших. Заходи ЄС на підтримку України включають: прийом біженців; гуманітарну допомогу; забезпечення цивільного захисту; макрофінансову допомогу; заходи лібералізації торгівлі; підтримку української армії; підтримку в розслідуванні та судовому переслідуванні військових злочинів; а також фінансову підтримку щодо відновлення України. Потужна зовнішня підтримка повинна супроводжуватися і значною внутрішньою роботою всередині країни щодо виконання взятих Україною зобов'язань у наближенні до ЄС. Саме тому ідентифікація ключових принципів соціально-економічного розвитку в ЄС та поступове їх впровадження у вітчизняну практику стратегічного планування повоєнного відновлення є важливою задачею сьогодення [1, с. 3].

Незважаючи на значний прогрес України в реформуванні регіональної політики за підтримки ЄС та інших партнерів у 2014-2022 рр., аналіз процесів регіонального розвитку України констатує наявність негативних тенденцій, зокрема: поглиблення міжрегіональних суперечностей, зростання диспропорцій та загострення економічних і соціальних проблем регіонів. Головною причиною цих тенденцій є те, що в Україні не створено цілісної дієвої системи реалізації державної регіональної політики, не сформовано ефективного механізму взаємовідносин центру з регіонами та регіонів між собою. Основною проблемою європейської інтеграції України і надалі залишається надмірна регульованість різних аспектів економічної діяльності у поєднанні із суперечливістю положень низки законів та інших нормативних актів щодо регіонального розвитку. Популярні концепції децентралізації влади та соціально-економічного розвитку регіонів перебувають у стадії розробки і стосуються, насамперед, внутрішньої політики [2, с. 121].

Боротьба з корупцією має являти собою систему заходів, яка відображає діяльність не лише органів державної влади, а й фізичних та юридичних осіб, засобів масової інформації, закладів культури та освіти. Зниження рівня корупції покращить економічну та політичну ситуацію в Україні, дотримання прав і свобод людини, функціонування Конституції та законів України. Подолавши корупцію в органах державної влади, Україна зможе відповідати

вимогам демократичної конституції та соціальної держави, що передбачено Основним законом. Структурні реформи в процесі набуття Україною повноправного членства в ЄС неможливі через неефективність національного механізму антикорупційної політики, тому доцільно реалізувати на практиці основні шляхи вирішення проблем [3, с. 47].

Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, можливість виходу на єдиний внутрішній ринок ЄС. У політичному аспекті європейська інтеграція детермінує модернізацію правового поля української держави, демократизацію її політичної й інституціональної систем. Співробітництво з ЄС сприятиме наближенню соціальних умов України до високих європейських стандартів, підвищенню рівня життя й добробуту населення [4, с. 98].

23 червня 2022 р. Україна отримала статус країни-кандидата на членство в ЄС, що вимагає від держави законодавчих, реформаторських змін. Сьогодні рівень підтримки євроінтеграційного курсу нашої країни є безпрецедентно високим: за результатами загальнонаціонального опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» 1–2 жовтня 2022 р., 86 % опитаних підтримали б вступ України до Євросоюзу у разі проведення референдуму (проти – 3 %, не проголосували б – 7 %); підтримка вступу до ЄС однакова серед представників усіх макрорегіонів та вікових груп (Динаміка зовнішньополітичних настроїв, 2022). Однак згодом післявоєнні проблеми неминуче відвертатимуть увагу громадян від цієї теми, тому будь-які важливі трансформації можуть виявитися марними, якщо громадян України потужно не інформуватимуть про перебіг переговорного процесу, переваги й виклики членства в ЄС [5, с. 19].

Зазначимо, що у країнах ЄС, як і у всьому цивілізованому світі, цінності спрямовані на реалізацію прав і свобод людини. До речі, вони постійно оновлюються з метою максимальної відповіді на постійно діючий соціально-економічний запит суспільства. Україна як європейська держава намагається

теж слідувати в цьому форватері. Це складно, але необхідно. Необхідно заради майбутнього виховувати дітей та молодь на цінностях. Це є в законодавстві про освіту. Але європейські цінності в такому порядку там ще не прописані. Тому педагоги сьогодні є не лише вчителями, але й вихователями громадян як суб'єктів захисту національних інтересів, архітекторами системи національної безпеки української держави. Зазначимо, що важливо виховати сьогодні людину в дусі цінностей, ніж просто дати освіту. Порівнюючи завдання правоохоронця в області державної безпеки і педагога, можна знайти багато спільного в контексті впровадження цінностей. Це — про створення умов в освіті для життєвого вибору, реалізації прав, розвитку особистості, усунення зі шляху розвитку особистості дитини загроз цьому розвитку, її життю і здоров'ю, профілактику цих загроз та їх упередження [6, с. 54].

Вступ до євроспільноти має принести нашій країні не тільки нові стандарти життя, але й об'єктивну потребу й надзвичайно важливу задачу корінної зміни соціально-політичних й економічних взаємовідносин як всередині країни, так і поза її межами [7, с. 2].

Важливо виконувати послідовну економічну політику та реформи, а також дотримуватися європейських принципів, включаючи їх інкорпорацію в стратегічні документи України і виконання прийнятих зобов'язань. Це має велике значення для отримання довіри міжнародних партнерів, оскільки вони сприймають реформи та імплементацію європейських стандартів як важливі кроки вперед. Чітке виконання зобов'язань сприяє зміцненню довіри та покращує взаємодію з міжнародними партнерами.

Таким чином, успіх відновлення України після війни в значній мірі залежить від ефективного зміцнення національної безпеки та проведення реформ у відповідності з європейськими принципами. Це допоможе підвищити довіру міжнародних партнерів та сприяти швидшому відновленню країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кушніренко О.М. Імплементація європейських принципів в стратегічному плануванні повоєнного відновлення України. *Науковий вісник*

Міжнародної асоціації науковців. 2023. URL: <https://man.org.ua/nv/index.php/about/article/view/44> (дата звернення: 17.06.2023).

2. Лукашук Л. С. Нормативно-правове забезпечення публічних механізмів на регіональному рівні в умовах євроінтеграції. «*Public Administration and Regional Development*». 2023. URL: <https://pard.mk.ua/index.php/journal/article/view/349> (дата звернення: 17.06.2023).

3. Луцька К. П. Теоретико-правові проблеми корупції в органах державної влади з огляду на євроінтеграцію України. *Таврійський науковий вісник* № 1. 2023. URL: <https://www.journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/article/view/323> (дата звернення: 17.06.2023).

4. Калашнікова Х. І. Європейська інтеграція та міжнародні відносини. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2023. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/63457/1/%D0%9A%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%2C%20160%D0%9B%2C%202022.pdf> (дата звернення: 17.06.2023).

5. Карпчук Н.П. Інформаційна підтримка європейської інтеграції: досвід Швеції. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. Випуск 11 (2023). URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/278399/273549> (дата звернення: 17.06.2023).

6. Чередниченко О. Європейські цінності як основа національної згуртованості, курсу України на євроінтеграцію та укріплення основ національної безпеки через освіту. *Освіта та суспільство*. 2023. URL: https://www.researchgate.net/profile/Oleksandr-Oliinyk-2/publication/369708053_Gromadanska_osvita_ak_fundament_bagatovektornosti_osvitnogo_procesu_v_mezah_Bolonskoi_sistemi/links/64287cc092cfd54f8447215b/Gromadanska-osvita-ak-fundament-bagatovektornosti-osvitnogo-procesu-v-mezah-Bolonskoi-sistemi.pdfpage=53 (дата звернення: 17.06.2023).

7. Прохорова В., Чемчикаленко Р., Шкула Г. Управління бізнесом як домінанта розвитку економіки України в трендах євроінтеграції. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика»*. Серія «Економіка» Випуск 15(30), 2023. URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/535/455> (дата звернення: 17.06.2023).

Сьох Катерина Ярославівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного
права та прав людини*

ВПЛИВ НОРМ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НА КОНСТИТУЦІЮ УКРАЇНИ

Процес конституційної модернізації та перебудови за європейським зразком проходить кожна країна на шляху до вступу в Європейський Союз (далі - ЄС). Це неминучий процес, який обґрунтовується політикою одноманітності у правозастосуванні та європейської ідентичності для всіх держав-членів ЄС. Європейська інтеграція чинить вплив на конституцію будь – якої країни, оскільки конституція є юридичною основою правової системи держави. Разом з тим, ЄС ні в якому разі не оскаржує юридичну силу конституцій держав-членів ЄС чи держави яка планує нею стати, але існування держав в одному правовому просторі вимагає ідентичності що призводить до змін чинних норм конституції.

Україна з початку своєї незалежності визначила чіткий напрямок розвитку в сторону ЄС і закріпила це в преамбулі Конституції України, «підключившись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України» [1]. У 2019 році до даної норми було внесені зміни, відповідно до Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на